

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Y. T.**, zast. Mgr. Michalem Poupě, advokátem, se sídlem Konviktská 291/24, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2017, č. j. CPR-10108-4/ČJ-2017-930310-C232, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 8. 2017, č. j. 4 A 71/2017 - 37,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 3. 2017 č. j. KRPA-87099-21/ČJ-2017-000022-ZAM, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, uloženo správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce jeden rok. Žalobce vykonával v České republice zaměstnání pouze na základě víza typu D vystaveného Polskem a neměl k práci v České republice potřebné povolení. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaná rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítla jako nepřípustné, neboť žalobce se dne 11. 3. 2017 práva podat odvolání vzdal.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji shora uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že z protokolu o výslechu účastníka řízení je zřejmé, že žalobce neměl proti ustanovenému tlumočníkovi, který byl jednání přítomen, žádné výhrady. Městský soud rovněž nepovažoval za nestandardní, že řízení o správním vyhoštění žalobce proběhlo v řádu hodin. Jednání o správním vyhoštění bylo sice rychlé a pro žalobce i stresující, avšak i za této situace nelze přisvědčit tomu, že by byl žalobce jakýmkoli způsobem správním orgánem nucen práva na odvolání se vzdát. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by jednání správního orgánu vůči žalobci takovýmto způsobem působilo. Soud vyšel z toho, že žalobce je dospělá svéprávná osoba, takže jeho úkony, které v rámci řízení před správním orgánem učinil, lze považovat za úkony právně účinné.

[3] Ve vztahu k úkonu vzdání se práva na odvolání městský soud konstatoval, že žalobce tento úkon učinil i písemně, kdy v rodném jazyce připsal při převzetí rozhodnutí na toto rozhodnutí, že se vzdává práva na odvolání. Tento postup je zcela v souladu s § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Není pochyb o tom, jaký úkon byl učiněn a kdo jej učinil.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Stěžovatel zopakoval, že prohlášení o vzdání se práva na odvolání nemůže být považováno za jeho svobodný projev vůle, neboť ho učinil pod nátlakem a v hektické situaci, aniž by přitom rozuměl jeho významu. Proto nemůže být vůbec považováno za právní jednání a zamítnutí jeho odvolání bylo v rozporu se zásadami spravedlivého procesu.

[5] Ačkoli je pro jeho věc zásadní, zda na něj byl vyvíjen nepřípustný nátlak ze strany správního orgánu I. stupně, žalovaná ani městský soud se nepokusily věc ozřejmit a nepřihlédly k navrhovaným důkazním prostředkům, pro což neuvedly jakékoli zdůvodnění. Sama přítomnost tlumočníka nátlak nevylučuje. Stěžovateli byly pokládány sugestivní a kapciózní otázky, které o nátlaku svědčí.

[6] Stěžovatel dále poukázal na to, že jeho prohlášení nesplňovalo požadavky podle § 37 odst. 2 správního řádu. Použití předtištěného formuláře, který mu správní orgán předložil k podpisu, aniž by o něj stěžovatel žádal, představovalo nepřípustný zásah do stěžovatelových procesních práv. Ta byla dále zkrácena i průběhem řízení v rámci jediného dne, což stěžovatel označil za naprosto nestandardní. Zároveň probíhala stejným způsobem u řízení ve věci dalších desítek cizinců zajištěných v rámci „Akce Rohlík 2017“. Tlumočník byl stěžovateli dále ustanoven až po zahájení správního řízení o vyhoštění a stěžovateli nebylo tlumočeno oznámení o zahájení správního řízení včetně poučení o jeho právech. Městský soud se však těmito námitkami nezabýval.

[7] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná uvedla, že se plně ztotožňuje s rozsudkem městského soudu, a odkázala také na své rozhodnutí.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podle § 81 odst. 2 správního řádu „[p]*rávo podat odvolání nepřísluší účastníkovi, který se po oznámení rozhodnutí tohoto práva písemně nebo ústně do protokolu vzdal.*" Úkonem, kterým se měl stěžovatel podle napadených rozhodnutí vzdát odvolání, byl jeho vlastnoruční podpis na formuláři prohlášení o vzdání se odvolání, založeném ve správním spisu. V nyní projednávané věci však je podstatné, že sám stěžovatel na poslední list rozhodnutí správního orgánu I. stupně vlastní rukou připsal v rodném jazyce prohlášení přeložené tlumočníkem jako „vzdávám se práva na odvolání", které opatřil svým podpisem. Stěžovatel tedy vůli vzdát se práva podat odvolání projevil dostatečně jasným způsobem, přičemž nešlo pouze o podpis formulářového podání připraveného správním orgánem.

[11] Okolnosti případu rovněž nesvědčí závěru, že by stěžovatel tomuto úkonu neporozuměl. Stěžovatel v řízení před správním orgánem I. stupně nikdy nevznesl námitku, že by průběhu řízení nebo konkrétnímu úkonu neporozuměl, vůči způsobu tlumočení nevznesl žádné výhrady. Přítomný tlumočník stěžovateli překládal jak otázky kladené správním orgánem, tak i obsah rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Tyto skutečnosti vyplývají ze správního spisu a stěžovatel je ani v kasační stížnosti nezpochybnil. Je také třeba souhlasit s městským soudem, že správní spis dokládá, že stěžovatel byl schopen adekvátně reagovat na jemu pokládané otázky.

[12] Co se týče možného nátlaku správního orgánu na účastníka řízení, Nejvyšší správní soud k této otázce uvedl v rozsudku ze dne 22. 8. 2017, č. j. 2 Azs 225/2017 - 22, následující: „*Obecně lze konstatovat, že povinnost prokázat určité tvrzení spočívá na bedrech toho účastníka, který je uplatnil. Pokud by skutečně byl na stěžovatelku vyvíjen v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně nátlak, jednalo by se o excesivní postup správního orgánu, který nelze v běžných případech presumovat, pročež je třeba jej náležitě prokázat. Správní orgán však stěží může prokázat, že se jeho postup od běžných případů nikterak nelišil, nedisponuje-li např. kompletním videozáznamem veškeré komunikace jeho pracovníků se stěžovatelkou (...) (tj. prokazování negativní skutečnosti). Byla to naopak stěžovatelka, kdo v tomto ohledu nesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní.*"

[13] Námitku, že na něj byl vyvíjen nepřiměřený nátlak, formuloval stěžovatel v odvolání, žalobě i v kasační stížnosti velmi obecně, omezil se jen na prosté tvrzení, že byl nátlaku vystaven; ani se nepokusil vymezit, v čem konkrétně měl tento „nátlak" spočívat (pouze z kasační stížnosti lze dovodit, že v důsledku kapciózních a sugestivních otázek správního orgánu měl mít stěžovatel obavy z „citelnější újmy"). Je nepochybné, že zajištění stěžovatele a rychlý sled procesních úkonů správního orgánu vytvořily pro stěžovatele do určité míry hektickou a stresující situaci, jak stěžovatel uvedl. To však za situace

posuzované věci nemělo na účastníka řízení takový vliv, aby vylučoval jeho svobodnou vůli. K tomu by musely přistoupit zvláštní okolnosti nebo excesivní postup správního orgánu. V takovém případě je však adekvátní očekávat, že stěžovatel bude schopen popsat, v čem tento exces spočíval. To stěžovatel neučinil, a proto neunesl břemeno tvrzení. Případný nesprávný způsob kladení dotazů stěžovateli správním orgánem prvního stupně by mohl mít relevanci pro posouzení merita věci, tj. zákonnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, což však není předmětem tohoto soudního řízení.

[14] S ohledem na okolnosti tohoto případu (na rozdíl od věci rozhodované rozsudkem ze dne 8. 11. 2017, sp. zn. 5 Azs 272/2017) a nekonkrétnost žalobní námitky o nátlaku správního orgánu prvního stupně, má Nejvyšší správní soud za to, že městský soud se k této věci dostatečně vyjádřil v odůvodnění svého rozsudku. Uvedl, že pouhý rychlý postup v řízení a s tím spojený určitý stres, v němž se stěžovatel nacházel, nelze považovat za nátlak, který by měl za následek neúčinnost prohlášení stěžovatele o vzdání se práva na odvolání, resp. že ze spisu nevyplývá žádné působení správního orgánu prvního stupně na žalobce, které by bylo možno hodnotit jako nepřípustný nátlak za účelem vynucení vzdání se práva na odvolání.

[15] Co se týče namítaného neprovedení svědeckých výpovědí dalších cizinců zajištěných v rámci téže provozovny, tento návrh stěžovatel v řízení o žalobě neuplatnil a ani nenamítal, že by pochybil žalovaný, pokud tyto osoby nevyslechl jako svědky. Stěžovatel v žalobě neuvedl ani námitku, že mu byl tlumočník ustanoven až po zahájení správního řízení o vyhoštění, takže mu nebylo řádně přetlumočeno zahájení správního řízení, včetně poučení o jeho právech. Stěžovatel tedy nemůže vytýkat městskému soudu, že se k této námitce nevyjádřil, když ji v žalobě vůbec neuvedl, a tato námitka je tedy v řízení o kasační stížnosti nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[16] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[17] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se jí proto nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu

pokračování